

## **STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W Fundacji im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich**

### **Wstęp**

Dobro osób małoletnich, które są uczestnikami działań i wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych oraz artystycznych organizowanych przez Fundację im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich (zwaną dalej Fundacją), jest priorytetem działań pracowników Fundacji podejmowanych na rzecz małoletnich. Każdy małoletni traktowany jest z szacunkiem i z uwzględnieniem jego potrzeb. Realizując cele i zadania, Fundacja działa w ramach obowiązującego prawa i przepisów wewnętrznych oraz w oparciu o kompetencje pracowników. Niniejsze standardy ochrony małoletnich (przed krzywdzeniem) określają działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu małoletnich i procedury interwencji, a w sytuacji gdyby do skrzywdzenia doszło – zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez efektywną pomoc osobie małoletniej i wskazują osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo małoletnich.

Standardy Ochrony Małoletnich w Fundacji im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich (zwane dalej Standardami) zostały opracowane w związku z obowiązkiem nałożonym przez ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich. Standardy zostały opublikowane na stronie internetowej Fundacji ([www.jozefchelmowski.pl](http://www.jozefchelmowski.pl)) i są szeroko promowane wśród personelu, rodziców i małoletnich.

### §1.

#### **Słownik stosowanych pojęć**

1. **Małoletni** – to każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
2. **Krzywdzenie małoletniego** – popełnienie czynu zabronionego lub karalnego na szkodę osoby małoletniej, albo zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbanie.
3. **Przemoc** (emocjonalna/seksualna) – poniżanie, upokarzanie, manipulowanie i ciągła krytyka/angażowanie w aktywność seksualną, wykorzystanie seksualne lub zachowanie bez

kontakty fizyczne – pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, ekshibicjonizm.

4. **Personel** – każdy pracownik Fundacji bez względu na formę zatrudnienia, w tym członek zarządu fundacji, współpracownik, organizator lub zleceniobiorca współpracujący z Fundacją, stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma kontakt z dziećmi i młodzieżą.

5. **Instytucja** – każda instytucja świadcząca usługi dzieciom i młodzieży lub działająca na ich rzecz.

6. **Fundacja** - Fundacja im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich, z siedzibą w Brusach-Jagliach 17, 89-632 Brusy.

7. **Prezes** – osoba zarządzająca w Fundacji uprawniona do podejmowania decyzji.

8. **Zgoda (rodzica)** - oznaczająca zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego.

9. **Dane osobowe** - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

## §2.

### **Akty prawne na podstawie, których oparte są Standardy Ochrony Małoletnich:**

1) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);

2) Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);

3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);

4) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t. j. Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);

5) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);

6) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

## **1. Postanowienia ogólne.**

### § 3.

Wdrożone w Fundacji Standardy ochrony małoletnich tworzą bezpieczne i przyjazne środowisko. Obejmują cztery obszary:

1) Politykę ochrony małoletnich, która określa:

a) zasady reagowania w Fundacji na przypadki podejrzenia, że nieletni doświadcza krzywdzenia,

b) zasady ochrony wizerunku małoletnich i ich danych osobowych,

c) zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych,

2) Personel – obszar, który określa:

a) zasady bezpiecznych relacji personelu placówki z małoletnimi,

b) zasady zapewniania pracownikom podstawowej wiedzy o ochronie małoletnich w zakresie:

- rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci i młodzieży,
- procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
- odpowiedzialności prawnej pracowników Fundacji, zobowiązanych do podejmowania procedur,

c) zasady udostępniania materiałów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz dla rodziców,

3) Procedury – określające działania, jakie należy podjąć w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa osoby małoletniej ze strony personelu, członków rodziny, rówieśników lub osób obcych:

a) dysponowanie przez Fundację danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci i młodzieży (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnienia do nich dostępu wszystkim pracownikom,

b) zasady eksponowania informacji dla dzieci i młodzieży na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numerów bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży,

c) procedury składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego ... („Niebieskie Karty”),

4) Monitoring – obszar, który określa:

a) zasady weryfikacji przyjętej polityki ochrony małoletnich – przynajmniej raz w roku,

b) zasady organizowania konsultacji z osobami małoletnimi i ich rodzicami/opiekunami.

## **2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między osobami małoletnimi a personelem placówki lub organizatora.**

### § 4.

1. Fundacja opracowała, przyjęła i wdrożyła do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich.

2. Prezes Fundacji zapoznaje personel z przyjętymi Standardami oraz odbiera od pracowników oświadczenie o zapoznaniu się z tym dokumentem. Wzór oświadczenia stanowi Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

## § 5.

1. Prezes Fundacji przed dopuszczeniem pracownika z personelu do działalności związanej z realizacją zainteresowań, wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem przez małoletnich, sprawdza go w Rejestrze Sprawców Przepięstw na tle Seksualnym (dalej zw. Rejestrem). Sprawdzenie dotyczy także osób poniżej 18. roku życia. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zosta dopuszczona do określonej wyżej działalności.
2. W celu monitorowania bezpieczeŃstwa w Fundacji, poza wykonaniem obowiązku określonego wyżej, Prezes Fundacji dokonuje w kaŹdym roku sprawdzenia figurowania osób Fundacji w Rejestrze.
3. Poza sprawdzeniem figurowania osób w Rejestrze kaŹdy pracownik personelu powyżej 17. roku życia podpisuje oŹwiadczenie, którego wzór stanowi Zacznik nr 2 do niniejszych Standardów.
4. W razie powzięcia informacji o wszczęciu wobec osoby pracującej w Fundacji postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko małoletniemu, Prezes Fundacji niezwłocznie odsuwa takiego pracownika od wszelkich form kontaktu z małoletnimi. Dotyczy to równieŹ wszystkich organizatorów wydarzeŃ i zleceniobiorców.

## § 6.

1. Podstawową zasad czynności podejmowanych przez personel Fundacji w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra. Pracownicy traktuj małoletnich z szacunkiem.
2. Pracownicy spoŹród personelu Fundacji zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi oraz kaŹdorazowego rozwaŹenia, czy reakcja, komunikat bądŹ działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.
3. W przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych pomiędzy samymi małoletnimi, kaŹdy pracownik Fundacji zobowiązany jest do niezwłocznej reakcji i stosownej interwencji polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu i zachowaŃ niedozwolonych.
5. Pracownicy personelu Fundacji monitorują dobrostan małoletnich oraz zwracają uwagę na wciwe i poprawne relacje pomiędzy personelem Fundacji, a małoletnimi oraz pomiędzy samymi małoletnimi.
6. Pracownik Fundacji, który ma ŹwiadomoŹ, iŹ małoletni dozna jakiejŹ krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostroŹnoŹci w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

## § 7.

1. Pracownicy personelu Fundacji w kontakcie z małoletnimi:

- 1) odnoszą się do małoletnich z szacunkiem,
  - 2) wysłuchują małoletnich i starają się udzielić im odpowiedzi stosownie do sytuacji i ich wieku,
  - 3) nie zawstydzają małoletnich, nie lekceważą i nie obrażają, nie krzyczą.
2. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie. Każde, przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.
  3. Nie wolno dotykać małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.
  4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
  5. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest wyjątkowo kontakt fizyczny osoby z personelem Fundacji z małoletnim, do których to sytuacji zaliczyć można:
    - 1) pomoc niepełnosprawnemu małoletniemu w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków, poruszaniu się, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/jego opiekun wyrazi zgodę,
    - 2) udział w prawnie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną (zabawa, zawody sportowe itp.).

#### § 8.

1. Pracownicy Fundacji nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi bez wiedzy ich opiekunów.
2. Jeśli pracownik Fundacji musi spotkać się z małoletnim poza czasem standardowo poświęconym na działalność prowadzoną przez organizatora wydarzenia edukacyjnego, to na spotkanie takie opiekun małoletniego musi wyrazić zgodę.

### **3. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia osoby małoletniej**

#### § 9.

1. Personel Fundacji zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. W przypadku powzięcia przez pracownika Fundacji podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, ma on obowiązek poinformować o tych podejrzeniach Prezesa Fundacji.
3. Interwencja podejmowana jest przez Prezesa Fundacji lub Prezes może wyznaczyć konkretną osobę do podejmowania tego rodzaju interwencji. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, mail, telefon) zostaną podane do wiadomości całemu personelowi Fundacji.

4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony personelu, wówczas taka osoba jest całkowicie wyłączana z procedury podejmowania interwencji, a interwencja prowadzona jest przez Prezesa Fundacji.

5. W miarę możliwości do udziału w interwencji można zaangażować specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z małoletnim o trudnych doświadczeniach.

#### § 10.

W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby.

#### § 11.

1. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się Kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.

2. Pracownicy Fundacji posiadający informację o krzywdzeniu osób małoletnich lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając przekazanie informacji Prezesowi Fundacji oraz uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

3. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie oraz sporządzić kartę interwencji.

#### § 12.

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę z personelu Fundacji, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia.

2. Prezes Fundacji przeprowadza rozmowę z małoletnim i z innymi osobami mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu oraz o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności – z rodzicami lub opiekunami. Prezes Fundacji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

3. Prezes Fundacji organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

4. W przypadku gdy ktoś z personelu Fundacji dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Prezes Fundacji powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać daną osobę z personelu

Fundacji podejrzanego o krzywdzenie małoletniego. W sytuacji, gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, np. gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności, należy rozważyć możliwość powzięcia stosownych środków dyscyplinujących.

#### § 13.

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę nie z personelu Fundacji, Prezes Fundacji przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności - z jego opiekunem. Prezes Fundacji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

2. Prezes Fundacji organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

3. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. małoletni wielokrotnie jest nieadekwatnie ubrany do pogody, opuszcza miejsce zamieszkania bez wiedzy i nadzoru osoby dorosłej), albo w rodzinie jest przemoc wobec małoletniego, należy poinformować właściwy podmiot: gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa – właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, a w przypadku przemocy i zaniedbania – o konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.

#### § 14.

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

2. Wspólnie z opiekunem małoletniego krzywdzącego należy opracować plan współpracy, celem wyeliminowania zachowań niepożądanych. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzanym o krzywdzenie innego małoletniego nie jest krzywdzony przez opiekuna lub inne osoby.

3. Z opiekunem małoletniego krzywdzonego należy opracować plan działań zapewniających mu bezpieczeństwo, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.

#### § 15.

1. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo, Prezes Fundacji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
2. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, które doświadczyło krzywdzenia Prezes Fundacji sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa powyżej.

### **4. Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku osoby małoletniej.**

#### § 16.

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu RODO<sup>1</sup>.

1. Każda osoba z personelu Fundacji ma obowiązek zachowania tajemnicy o danych osobowych, które przetwarza oraz sposobach zabezpieczenia tych danych przed nieuprawnionym dostępem. Personel Fundacji może wykorzystać informacje o małoletnim w celach szkoleniowych/edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości w sposób uniemożliwiający identyfikację małoletniego;
2. Dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

#### § 17.

1. Personel Fundacji nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o opiece.
2. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, pracownik Fundacji może skontaktować się z opiekunem małoletniego i zapytać o zgodę na podanie danych kontaktowych przedstawicielom mediów.
3. Pracownicy personelu Fundacji nie kontaktują samowolnie przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiadają się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna (nawet jeśli są przeświadczeni, że ich wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana).

---

<sup>1</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)



## § 18.

Pracownicy personelu Fundacji, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.

1. Upublicznienie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica/opiekuna małoletniego. Zgoda winna zawierać m.in. informacje o celu oraz miejscu i czasie umieszczenia wizerunku.
2. W celu uzyskania zgody opiekuna małoletniego na nagranie wizerunku małoletniego, pracownik Fundacji może skontaktować się z opiekunem małoletniego i ustalić procedurę uzyskania zgody.
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości (nie stanowi tematu fotografii), takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

## **5. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych i dostępu do internetu. Procedury ochrony osób małoletnich przed treściami szkodliwymi.**

### § 19.

1. Jeżeli Fundacja zapewnia małoletnim dostęp do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, zobowiązana jest podejmować działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści mogące stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować oprogramowanie zabezpieczające przed złośliwym oprogramowaniem i filtrujące treści.
2. Personel Fundacji powinien w miarę możliwości informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Osoby prowadzące zajęcia powinny stanowić nadzór nad treściami, do jakich dostęp mają małoletni oraz podejmować interwencję w przypadku dostępu do treści nieodpowiednich.

## **6. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy.**

### § 20.

1. Pomimo zastosowania procedur interwencji, pracownik personelu Fundacji (po ujawnieniu zdarzenia krzywdy) powinien wspierać małoletniego oraz zwracać uwagę na wszelkie niepokojące sygnały.

2. Jeżeli to możliwe - po ujawnieniu krzywdy - Prezes Fundacji może utworzyć grupę wsparcia dla małoletniego, w skład której wchodzi takie osoby, jak: wychowawca, pedagog, psycholog.

## **7. Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego; procedura „Niebieskie Karty”.**

### § 21.

1. Głównym celem „Niebieskich Kart” jest usprawnienie pomocy małoletnim oferowanej przez Fundację, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.
2. Każde powzięcie informacji o zaistnieniu przemocy nakazuje rozpocząć działania. Jeśli do pracownika Fundacji przyjdzie małoletni ze zgłoszeniem, iż wobec niego stosowana jest przemoc, pracownik ten powinien to zgłosić Prezesowi Fundacji, aby wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”.
3. Procedura „Niebieskie Karty” może być stosowana każdorazowo w sytuacjach podejmowania interwencji, zawsze wtedy, gdy zachodzi podejrzenie czynienia krzywdy (opisanej w dziale 3). „Niebieska Karta” jest oddzielnym dokumentem, jak wzór stanowiący Załącznik nr 4.

## **8. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów ochrony małoletnich; osoby odpowiedzialne za przygotowanie personelu do ich stosowania.**

### § 22.

1. Procedura przeglądu i aktualizacji Standardów w Fundacji odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Prezes Fundacji wyznacza osobę odpowiedzialną za dokument Standardy Ochrony Małoletnich. Osoba wyznaczona przez Prezesa monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany, prowadząc również rejestr zgłoszeń i wprowadzanych zmian.
3. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardów zobowiązana jest do przeprowadzania wśród personelu Fundacji (zalecane raz w roku) ankiety, której wzór stanowi Załącznik nr 5a do niniejszych Standardów.
4. Po przeprowadzonej ankiecie, osoba odpowiedzialna opracowuje wypełnione ankiety i sporządza z nich raport, który przedstawia Prezesowi Fundacji, z propozycjami zmian w Standardach.

5. Dokonując monitoringu Standardów, Prezes Fundacji może wyznaczyć osobę, aby przeprowadziła ankietę wśród małoletnich, dotyczącą ich świadomości o formie pomocy realizowanej przez Fundacji. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 5b do niniejszych Standardów.

6. W miarę potrzeb osoba projektuje i opracowuje zmiany w obowiązujących Standardach Ochrony Małoletnich i daje je do zatwierdzenia Prezesowi Fundacji.

7. Dyrektor wprowadza do Standardów proponowane niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom Fundacji nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.

## **9. Zasady udostępniania rodzicom / opiekunom i osobom małoletnim Standardów ochrony małoletnich do zapoznania i ich stosowania.**

### § 23.

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym dla całego personelu Fundacji, osób małoletnich oraz ich opiekunów prawnych.

2. Rodzice i opiekunowie małoletnich po zapoznaniu się ze Standardami, składają oświadczenie o zapoznaniu się z dokumentem (jak wzór oświadczenia stanowiący Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów).

3. W oparciu o niniejsze Standardy, Prezes Fundacji opracowuje skróconą ich wersję zawierającą tylko informacje istotne dla małoletnich. Osoby małoletnie zostają zapoznani z treścią Standardów, lub co najmniej ze skróconą ich wersją. Skrócona wersja Standardów stanowi Załącznik nr 6.

## **10. Zapisy końcowe.**

### § 24.

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.

2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla personelu, osób małoletnich i ich rodziców/opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej.

*do Standardów Ochrony Małoletnich w Fundacji im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich*

.....  
miejsowość, data

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH W  
STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNICH W  
FUNDACJI IM. JÓZEFA I JADWIGI CHEŁMOWSKICH**

Ja, ..... nr PESEL.....  
oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w  
Fundacji im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich oraz zobowiązuję się ich przestrzegania.

.....  
Podpis

*do Standardów Ochrony Małoletnich w Fundacji im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich*

.....  
miejsowość, data

**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI**

Ja.....nr PESEL.....

oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się oraz nie toczyło przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....  
Podpis

do Standardów Ochrony Małoletnich w Fundacji im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich

## KARTA INTERWENCJI

obowiązująca w Fundacji im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich

1. Imię i nazwisko małoletniego:

.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia):

.....

.....

3. Osoba zgłaszająca podejrzenie krzywdzenia / potrzebę interwencji:

.....

Data .....

Opis działania:

.....

.....

.....

4. Działania podjęte wobec małoletniego:

Data .....

Opis działania:

.....

.....

.....

5. Ustalenie planu pomocy (jeśli dotyczy):

.....

.....

6. Spotkania z opiekunami małoletniego:

.....

.....

7. Dane dot. interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję):

.....  
.....

8. Wyniki interwencji:

.....  
.....

9. Działania podjęte wobec krzywdzącego:

.....  
.....

*do Standardów Ochrony Małoletnich w Fundacji im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich*

## **NIEBIESKA KARTA - PROCEDURY REALIZACJI**

Procedura "Niebieskie Karty" - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

1. Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.
2. Od 28.09.2023 obowiązują przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6.09.2023 r w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U. 2023, poz. 1870).
3. Typy przemocy w rodzinie:
  1. przemoc fizyczna;
  2. przemoc emocjonalna;
  3. zaniedbywanie;
  4. wykorzystanie seksualne;
  5. małoletni świadkiem przemocy.
4. Procedura „Niebieskie Karty” nakłada na Fundację określone zadania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec małoletniego przemocy domowej, jeżeli np. uczeń: ma ślady przemocy fizycznej – ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, rany, często zdarzające się opuchlizny, złamania, zwichnięcia itd.
5. Ma ślady przemocy psychicznej – moczenie, nadmierna potliwość, bóle, zaburzenia mowy związane z napięciem nerwowym itd., Przejawia trudności w nawiązywaniu kontaktu, ma niską samoocenę, wycofanie, lęki, depresję, płaczliwość, zachowania destrukcyjne, agresję, apatię, nieufność, uzależnianie się od innych, zastraszenie, unikanie rozmów itd.
6. Ma brudny strój, nieodpowiedni do pory roku, rozwój, wzrost i wagę nieadekwatne do wieku, nie korzysta z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby itd. Karta stanowi ważny element w walce z przemocą w rodzinie, ponieważ dokumentuje sytuacje pokrzywdzonego małoletniego i stanowi dowód w postępowaniu przygotowawczym i ewentualnej sprawie karnej o znęcanie się.



7. Rozpoznanie przemocy w rodzinie i wypełnienie „Niebieskie Karty” to początek procesu wspierania ofiary przemocy.
8. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywające się na podstawie procedury „Niebieskie karty” nie wymaga zgody małoletniego dotkniętego przemocą.
9. Wszczęcie procedury na terenie Fundacji początkuje wypełnienie formularza „Niebieska karta – A” w obecności małoletniego, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie. Wszczynając procedurę, podejmuje się działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa takiemu małoletniemu.

## **REALIZACJA PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”**

1. „Niebieskie Karty” zakłada pracownik Fundacji, który stwierdza, że w rodzinie małoletniego dochodzi do przemocy (decyzję o założeniu „Niebieskie Karty” warto podjąć po konsultacjach oraz w porozumieniu z zespołem wychowawczym).
2. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
3. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec niepełnoletniej osoby, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
4. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem małoletniego przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.
5. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”.
6. W przypadku, gdy ma miejsce przemoc małoletniego w rodzinie, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie (formularza „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie).
7. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.

.....  
miejsowość, data

**„NIEBIESKA KARTA – A”**

**W ZWIĄZKU Z POWIĘCIEM UZASADNIIONEGO PODEJRZENIA STOSOWANIA  
PRZEMOCY DOMOWEJ LUB W WYNIKU ZGŁOSZENIA PRZEZ ŚWIADKA PRZEMOCY  
DOMOWEJ,**

**USTALA SIĘ, CO NASTĘPUJE:**

**I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ**

Dane **Osoba 1** doznająca przemocy domowej **Osoba 2** doznająca przemocy domowe **Osoba 3** doznająca  
przemocy domowej

Małoletni  
(Tak/Nie)

Imię nazwisko

Imiona  
rodziców

Wiek  
PESEL

Nazwa i adres miejsca pracy/nazwa i adres placówki  
oświatowej do której uczęszcza  
małoletni

**Adres miejsca zamieszkania**

Kod pocztowy

Miejscowość

Gmina

Województwo

Ulica

Nr domu/ nr lokalu

Telefon lub adres e-mail

**Adres miejsca pobytu** (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania)

Kod pocztowy

Miejscowość

Gmina

Województwo

Ulica

Nr domu/ nr lokalu

Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową (np. żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)

## **„NIEBIESKA KARTA – B”**

### **INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ CO TO JEST PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?**

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

### **CO TO JEST PRZEMOC DOMOWA?**

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

1. narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
2. naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
3. powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
4. ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
5. istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

## **KTO MOŻE BYĆ OSOBĄ DOZNAJĄCĄ PRZEMOCY DOMOWEJ?**

1. małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnii (np. rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępnii (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
2. wstępnii i zstępnii oraz ich małżonkowie,
3. rodzeństwo oraz ich wstępnii, zstępnii i ich małżonkowie,
4. osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępnii, zstępnii, rodzeństwo i ich małżonkowie,
5. osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnii, zstępnii, rodzeństwo i ich małżonkowie,
6. osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępnii, zstępnii, rodzeństwo i ich małżonkowie,
7. osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
8. małoletni.

## **NAJCZĘSTSZE FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ:**

**Przemoc fizyczna:** bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

**Przemoc psychiczna:** izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie, inne.

**Przemoc seksualna:** zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

**Przemoc ekonomiczna:** nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

**Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej:** wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

**Inny rodzaj zachowań:** zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie

zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

## **WAŻNE**

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na **numer alarmowy 112**. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

## WYKAZ PLACÓWEK FUNKCJONUJĄCYCH NA TWOIM TERENIE, UDZIELAJĄCYCH POMOCY I WSPARCIA OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ

**Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**, ul. Na Zaborach 1, 89-632 Brusy, tel. 52 39 82 285. Główny adres e-mail: mgops\_brusy@tlen.pl;

**Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna**, ul. Marsz. J. Piłsudskiego 30, 89-620 Chojnice, tel. 52 33 44 460, tel. kom. 515 262 997. Główny adres e-mail: pppchojnice@op.pl;

### MOŻESZ ZADZWONIĆ DO:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** tel. **800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18.00–22.00 można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18.00–22.00 w języku rosyjskim.
- **Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17.00–21.00) oraz tel. **800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18.00–22.00).
- **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE:** **pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym. Pomoc w znalezieniu bezpiecznego schronienia i wsparcia prawnego oraz pomoc w zakresie pokrycia kosztów opieki nad dzieckiem w żłobku, klubie, przedszkolu lub w szkole, edukacji, podręczników lub korepetycji;
- **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9.30 do 15.30, od godz. 15.30 do 9.30 włączony jest automat). **Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę** – Telefon zaufania dla Dzieci i Młodzieży – tel. 116 111 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz Telefon dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej dzieciom przeżywającym kłopoty i

trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole – tel. 800 100 100 (linia czynna od poniedziałku do piątku, w godz. 12 – 15);

- **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** – tel. (+48) 22 824-25-01 oraz e-mail: sekretariat@niebieskalinia.pl;
- **Fundacja Feminoteka** - Telefon przeciwprzemocowy dla kobiet doświadczających przemocy (w tym kobiet transseksualnych) – tel. 888 88 33 88 (telefon czynny od poniedziałku do piątku w godz. 11 – 19);
- **Centrum Praw Kobiet** – tel. 800 107 777 (telefon interwencyjny czynny całą dobę; po połączeniu należy wybrać 1 i potem 3);
- **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka** – tel. 800 12 12 12 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- **Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc”** – tel. 800 120 148 – (bezpłatna linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu).



**MONITORING STANDARDÓW – Ankieta dla pracowników**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w Fundacji im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich		
2.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Fundacji?		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego ucznia?		
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia ucznia?		
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika ?		
6.	Czy masz uwagi/sugestie/przemyślenia związane z funkcjonującymi w Fundacji „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej) ?		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		

JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE MONITORING STANDARDÓW  
ODPOWIEDZIAŁEŚ **TAK**

NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone

NAPISZ: Jakie działania podjąłeś

NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów

**MONITORING STANDARDÓW – Ankieta dla małoletnich**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony uczestników obowiązujące w Fundacji im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich?		
2.	Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz do kogo możesz się zwrócić, aby uzyskać pomoc ?		
3.	Czy doznałeś przemocy, czy znalazł się ktoś, kto pomógł Ci i udzielił pomocy?		
4.	Czy byłeś/eś świadkiem, gdy stosowano agresję/przemoc wobec kogoś innego? (Jeżeli tak, opisz poniżej jak zareagowałeś/eś?)		
5.	Czy w Twojej klasie istnieje problem przemocy lub agresji?		

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W  
FUNDACJI IM. JÓZEFA I JADWIGI CHEŁMOWSKICH**

**– wersja skrócona dla małoletnich**

- Osoby, które kontaktują się z Tobą w Fundacji im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich, powinny zachowywać się grzecznie i z poszanowaniem Twoich potrzeb.
- Nikomu nie wolno Cię krzywdzić, w jakikolwiek sposób.
- Masz prawo być traktowany tak samo jak wszystkie inne dzieci.
- Obsługa w Fundacji im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich nie powinna nikogo faworyzować.
- Masz prawo do zadawania pytań pracownikom fundacji i otrzymywania na nie wyczerpujących odpowiedzi.
- Pracownikom nie wolno na Ciebie krzyknąć ani stosować wobec Ciebie przemocy.
- Masz prawo do informacji i prawo do prywatności.
- Pracownikom nie wolno przekazywać informacji o Tobie innym dorosłym ani dzieciom, z wyjątkiem Twoich rodziców lub opiekunów.
- Pracownikom nie wolno bez zgody Twojej i Twoich rodziców lub opiekunów robić Ci zdjęć, nagrywać filmów.
- Pracownikom nie wolno nawiązywać z Tobą jakichkolwiek relacji romantycznych.
- Pracownikom nie wolno proponować Ci alkoholu, papierosów ani nielegalnych substancji ani używać ich w Twojej obecności.
- Pracownikom wolno Cię dotykać tylko za Twoją zgodą lub w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.
- Pracownikom nie wolno Cię bić, szturchać, popychać ani dotykać Cię w jakikolwiek inny sposób, którego nie chcesz.
- Pracownicy mogą się z Tobą kontaktować wyłącznie w czasie pracy i w związku z ich pracą.
- Pracownikom nie wolno zapraszać Cię do ich miejsca zamieszkania, spotykać się z Tobą poza Galerią ani kontaktować się z Tobą w mediach społecznościowych lub przez prywatny telefon.
- Pracownikom nie wolno zachowywać się w Twojej obecności niewłaściwie, używać wulgarnych słów, gestów lub żartów, obrażać kogokolwiek, nawiązywać w wypowiedziach do Twojej atrakcyjności.
- Pamiętaj! Zawsze kiedy czujesz się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, ktoś robi Ci krzywdę lub zachowuje nieodpowiednio, możesz powiedzieć o tym innemu pracownikowi fundacji, który Cię wysłucha i pomoże!